

СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫЦ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

НУРЛАТ РАЙОНЫ ИЖТИМАГЫЙ - СӘСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга.

№ 131 (8288)

18 ноябрь, 1998 ел.

ЧЭРШЭМБЕ

Бәясе билгеләнгәнчә

ЭШ КИМЕМИ БӘЙРӘМ ЎТСӘ ДӘ...

ХЕЗМӘТКӘ - ХӘРМӘТ

Абыл хұжалығы өлкәсендә озак еллар һәм нәтижәле
әшләгәннәре өчен һәм Абыл хұжалығы һәм эшкәртү
промышленности хезмәткәрләре көне уздынан Та-
тарстан Республикасы Абыл хұжалығы һәм азық -
тәлек министрлығының Мектеби кәгазе белән
буләкләнүчеләр арасында безнән районнан:

"Киекле" крестьян хұжалыклары ассоциациясе
рәисе Наил Шакир улы ШАРАПОВ;

Хафизов исемендәге хұжалық комбайнчысы
Александр Егорович ДОНСКОВ;

Муса Жәлил исемендәге хұжалыкның дүнгиз
караучысы Исхак Ислам улы ХӘЙРУЛЛИН да бар.

Буләкләнүчеләрне чын күнелдән көттәйбыз!

"УҢЫШ БӘЙРӘМЕ" УҢЫШЛЫ БУЛДЫ

Күптән түгел безнән
мәктәптә да "Уңыш
бәйрәме", яғни "Көзге
бал" булып узды.

Биредә мәктәп уку-
чылары өч тәркемгә
буленде. Беренче тәр-
кем "Сәмбелә", икен-
чесе "Зәлидә" һәм
өченчесе "Шаян шоу"
күренешләрән күрсә-
тергә тиешләр иде.
Укытучылар житәкчеле-
гендә тәркемнәрнен
чыгышлары бер атна
дигәндә әзер булды.
Вакыт аз булса да, уку-
чылар һәр уенны бүген-
геге тормыш таләпләренә
җавап бирерлек итеп
әзерли алдылар. Биг-
рәк тә "Зәлидә" не уйна-
учы кызлар бу альмын
оста итеп кулланган-
нар. Һәр укучы үзләре-
нен яраткан укытучы-
лары булып уйнап күр-
сәттеләр.

Ә менә X класс уку-

чылары Сәгыйров Аль-
берт һәм Мотыйгуллин
Рамилнең чыгышларын
көлми карый алмады-
лар. Алар бүгенге ба-
зар хикмәтләрен чагыл-
дырдылар. Ике әби бу-
лып уйнадылар, тама-
шачыларның күнел-
ләрен күтәрделәр...

Әйе, уен булгач бар-
да була ул. Кемдер жи-
ңелергә, ә кемдер жи-
ңәргә тиеш. Шулай
итеп, "Зәлидә" һәм
"Шаян шоу" тәркемнәре беренче, ә
"Сәмбикә" икенчесе
уринны алды.

Соңынан барлық
укычылар һәм укытучы-
лар рәхәтләнеп үзләре
әзерләгән сый -
хәрмәттән авыз ит-
теләр, күмәкләп биен-
деләр.

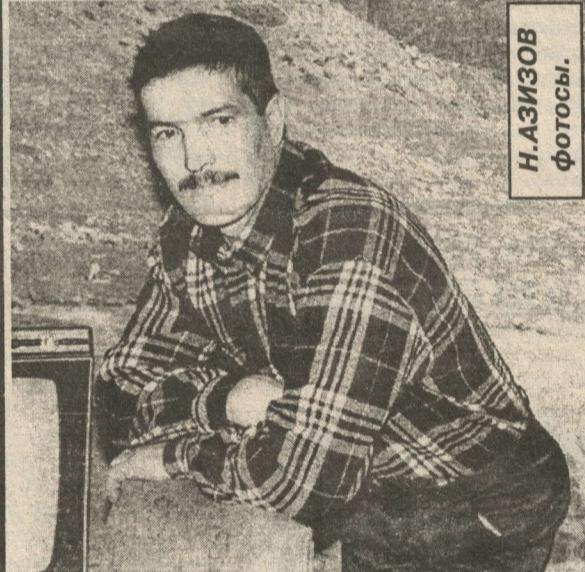
Хәлим ӘЛИМОВ.
Зирекле авылы.

Равил Галиәкбәров

ИТЕЖЧЕ

Муллык кирәк илгә,
Муллык кирәк жиргә!
Нурлар кирәк көнгә,
Нурлар - табын түргә!
Зур көч күп жиргә би-
релүче,
Тоеп жир - ананың сагы-
шын,
Жаны - тәне белән тик
игенче
Чишә ала икмәк язмышын!
Вәжданы һәм аның намус
хисе
Ил байлыгы арту очен дә,-
Хуш аңызган тәммәл икмәк
исе,
Башкаларның яшәү
көнчә!
Ул сөнә илнең кырлары-
на,

Башкарған эш, алтын кул-
ларына!
Моннар сала жирнәң жыр-
ларына,
Нурлар өсти галәм юлла-
рына!
Изге бурчын үти жирне
инләп,
Батырлыкка аның тиң эш!
Алтын бертек, өстәлдәгә
икмәк -
Тырыш хезмәт, йөрәк
жимеше!
Тирен түккән татлы
хезмәттә,
Ул лаекләр олы хәрмәткә!
Илга - көнгә муллык
бируче,
Жир бәхете - данлы иген-
че!

Н.АИЗОВ
Фотосы.

Рәсемда: "Өмет" агрофирмасы комбайнчысы
Иван Николаев. Быелгы уракта да ул узенең "ДОН"ы
белән фидакаръ хезмәт күйдә, шуңа да ул
хұжалыкның иң күп ашлык суктыручи игенчеләре
исемлегендә ышанычлы урын алды.

Терлекчелектә - қыш

ИНДИМОЙИМЕ - ТӘРТИП

Шундый үк баш астында чыккан алдагы яз-
мада ("Дуслык", № 129) ике - РСУ һәм "Агро-
химсервис" ярдәмчесе хұжалыкларының тер-
лекчелек фермаларындағы эшнән торышы ту-
рында сүз башлаган идең. Алдагы язмада әйткәнбезчә, терлек-
челектәге теге яки бу житешсезлекләр күпмә-
дер дәрәҗәдә шактый гына башка хұжалыклар-
га да кагыла, ә шул ким-
челекләрне төзәтми то-
рып тармакта хәлне тот-
рықтынан түрләрнәр турында
сүз да алып барырга
мөмкин түгел, ә бүген
терлекчелек - айылда
бердәнбер акча чыгары-
нагы бит. Анысын бу
арада айыл халкы үзе-

дә тойғандыр, чөнки
озак вакытлар куллары-
на тере акча тотып ка-
рамаган "колхозчы-
лар" га сөт сатудан
ярыйсы гына акча өлә-
шәнде, һәм бу әле соң-
гысы булмаячак. Шуны-
сын да әйткә, акча һәр
хұжалыкка да керткән
өлешенә карап, яғни
саткан продукциян-
нан чыгып бирелдә.
Димәк, ничек эшләсәк,
шулай яшәрбез дигән
сүз һаман да дөрескә
чыгып килә.

Инде башлаган сүзге
кайтык. Алдагы язма-
да РСУ ярдәмчесе хұжалы-
кында мөгезле эре тер-
лекчеләре Октябрьина
фермасында тотыла.
Былтыр биредә сыер-
ларны бәйләүсез асра-
уга күчеп, саву залы
көйләп жибәргөннәр
иде. Ул чакта монда шак-
тый житешсезлекләргә^{тап} булсак та, коопера-
тивның еле яңа гына
мөстәкүйль рәвештә
эшли башлавын, һәм ул
житешсезлекләрнән ты-

БЕЛМИ ХАЛМАГЫЗ,
КИЛМИ ХАЛМАГЫЗ

29 НОЯБРДА -
АНА КӨНЕ

Әни... Күнелебездәре ин изге бар нәрсә һәм яхшылык шуши исем белән байле. 29 ноябрьдә Татарстанда беренче тапкыр Ана көне уздырылачак. Димәк, бүген әниләрбезнән - улын яки қызын берялгызы тәрбияләүчеләрнән да, күп балалыларының да, предприятиедә штат қыскартылу сәбәләп эшсез калғаннарының да - күпсанлы проблемаларына тагын бер тапкыр житди иғтибар итәр өчен форсат бар. Күп балалы гаиләдә үсүче гарип балаларга "Игелек һәм шәфкатылелек" акциясе қысаларында матди ярдәм курсатуна дә, колективларда яшь гаиләләр белән очрашу кичәләре үткәруне дә, аеруча мохтаҗларга жылы киенмәр жылоны да, хатын - қызлар активының кайбер гаиләләрнән өйләрнә баруын оештыруны да күзә тата бу чара.

Хатын қызларбызының саламәтлеге - миллиәтбезнән саулығы ул. Шуңа да район үзәк сырханәнәсендә хатын - қызлар консультациясендә 19 һәм 26 ноябрьләрдә өйдә утыруча аналарны тираннен карау оештырылачак. Бу ике көндә профессиональ консультация дә, киңәшләр һәм күпсанлы сорауларга жавап та алырга мөмкин булачак. Сезне белгеч - табиблар көтәчәк.

Медицина каравы бушлай үткәрелә.

ЯШЫЛӘР ҮЗӘГЕ ЧАҚЫРА

Һәркемнән дусты булырга тиеш. Шул фикер нигезендә шәһәрнәң Яшыләр үзәгенде яңа матур традиция тарага тора - җомга кичләрендә биредә танышын үзара аралашу, фикерләр һәм улар белән булеши, бергәләп яраткан кейләрнә тыңлау, бию максатында бер төрле яштәгә кешеләр жылачак. 20нче ноябрьдә кичке сәгать 8дә Нурлат Яшыләр үзәгенде 20 - 25 яшлекләр өчен тематик кичә булачак. Килегез! Программа қызык булырга охый, анда катнашучыларның кәфе көр булын телибез. Э Яшыләр үзәгә коллективы киләктә 30, 40 яшлекләр белән дә дустанә очрашулар оештыруны нияти.

"Илдан" фирмасы

район мәдәният йортында 19 - 20
ноябрьда иртәнгә 9дан кичке 5кә кадәр
ярминкә - сату үткәрә.

САТУДА:

- төрле мәхәкәләр кышык пальтолар;
- мәх пальто һәм ярым пальтолар;
- мәх баш киенмәре;
- мәх курткалар һәм кайры туннар;
- көзге пальтолар.

Матбуатка язылу бара

МИНИСТРЛАР КАБИНЕТЫ КУРСӘТМӘСЕ

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты 1999 елның беренче яртысына республика, шәһәр, район газеталары һәм журналларына язылу кампаниясен оештыру турында курсәтмә чыгарды. Бу кампания шуши елның 25 декабррендә төгәлләнә. Министрләрләр, дәүләт комитетләр, ведомстволар, шәһәр һәм район хакимиятләре, предприятиеләр, учреждение һәм оешмалар житәкчеләре үз буйсынуларында китапханәләр, мәктәп учреждениеләре, саламәтлек саклау, мәдәният оешмалары һ.б. өчен газета - журналларга язылуны оештыру чараларын күрергә, шулай ук, мөмкин булгача, сугыш һәм хезмәт ветераннарына, инвалидларга һәм аз тәэмmin ителгән гаиләләргә вакытлы матбуатка язылу өчен матди ярдәм курсәтәргә тиешләр.

Республика шәһәрләре һәм районнары хакимиятләренә язылу кампаниясенең барышын контролльда тотарга, исәп - хисап ясауны үз вакытында гамәлгә ашыруда "Татарстан почтасы" элементе идарәсе предприятиеләрене булышлык итәргә кирек. "Татарстан" дәүләт телевидение һәм радиоташлашылар кампаниясенең республикада чыга торган вакытлы матбуатны үзара файдалы нигездә рекламалу өчен эфир вакытын бирергә төккүм итеде.

("Ватаным Татарстан"нан).

«ДУСЛЫК»КА ЯЗЫЛДЫГЫЗМЫ ӘЛЕ?

1999 елның беренче яртысы өчен "Дуслык" ("Дружба", "Туслах") район газетасына язылу бәясе - 25 сум 20 тиен. Бөек Ватан сугышында катнашучыларга һәм инвалидларга, Әфган сугышында булучыларга, Чернобыль атом электр станциясендәге фажига нәтижәләрен бетерүдә катнашучыларга тиешле документлар нигезендә 50 процент ташлама ясалы.

НОЯБРДА МАГНИТЛЫ КӨННӘР
18 ноябрь чәршәмбе (14 - 16 сәг.)
22 ноябрь якшәмбе (15 - 17 сәг.)
25 ноябрь чәршәмбе (11 - 13 сәг.)
28 ноябрь шимбә (12 - 14 сәг.)
Үзбезнәң һәм якыннарыбызының, тирә -
куршеләребезнән саламәтлекенә иғтибарлы булык.

Терлекчелектэ - кыш

ИН МӨЙИМЕ - ТЭРТИП

(Ахыры. Башы 1нче биттэ).

Бер үк вакытта, терлекчелек бөтенләй беткән Берлек фермасына да жан өрөләр - биредә ике аbzарны маллар ябарлык хәлгә кертә башлаганнар. Билгеле, ул эшкә алданрак тотынсалар да яхшы буласы иде, әмма, соң булса да уң булсын дигендәй, бирегә буаз танаалар алышпайтып урнаштырып күйсалар, "Руслан" кооперативының савым көтүе ишәя башласына өмет бар. Э биредә, алда әйткәненең, малларның башсанын торғызы ин қөнүзәк проблема булып тора але.

Ә менә хужалыкның "Петровский" кооперативында исә мөгезле эре терлекчеләр, шул исәптән сыерлар саны былтыргыдан күбрәк булса да, аларны карау жириенә житкереп оештырылмаган але. Аерым алганда, Петровский фермасында савым сыерлар группаларга да бүлемнәгән, цех системасы да юк. Э бу бит нәсел эшнен дә үзагымга күелгәнлигүү турында сөйли. Озакламый бозаулыйсы сыерларның рационына да игътибар бирергә ки्रәк, шунсыз сәламәт үрчем алуға өмет итәсе дә юк. Ул яктан Сосновка фермасында да бо-

заулату һәм бозаулар аbzарларында малларга игътибарны арттырасы бар але.

Ике хужалык та элек - электән дунгызылык белән шөгыльланәләр. Шуңа да бу тармакта эшнән торышы белән аерым кызыксындык. Шунысы куанышлы, "Агрорхимсервис" кооперативларында дунгызычылыкны игътибар үзәгендә тоталар. Сүз беренче чиратта "Руслан" һәм "Нива" кооперативлары турында - аларның житәкчеләре эшне дә инде бетүгә барган шуши тармакны аякка бастырудан башладылар бит, тырышлыкның нәтиҗәсә күз алдында - икесендә дә икешәр аbzар тәртипкә китерелеп, аларда яшь үрчем дә, симертудә маллар да ишле, "Нива" да дунгызларның башсаны узган елгыдан йөз башка күбрәк. Ике кооперативта да язга шактый үк ишле үрчем алуға исәп тоталар, "Руслан" да шуши максатка менә дигән жәйге лағерь да әзерләп күйгәннәр инде. Тик әле бүген булган малларны исән - сау кышлатып чыгу турында да кайгырыгы кирик - аbzарларны жылтыу чарасын күрү шарт.

Ә менә РСУ ярдәмчесе хужалыгында дунгызычылыкта эшләрнич максат.

танырлык түгел. Былтырда бу хужалык өчен әлләни күп булмаган дунгызларның саны быел таңын 200 башка кимегән, һәм тармакка игътибар алга таба да искечә калганды, хәлнән таңын да начараю бик мөмкин. Эш шунда ки, былтыр биредә яңабаштан бер аbzар житкезергә то-тынганинар һәм аны кышка өлгертергә дә ниятләгәннәр иде. Әмма, ни гажәп, төзелеш оешмасына кара-ган хужалыкта да шул эшне ахырына житкезергә алмаганнар - әле бүген дә әзер түгелул. Житәкчелекнән тармакка мөнәсәбәте менә кайда ачык чагыла! Э бит шул аbzарның өлгересе әметләнеп, гамәлдәгеләрене кул да тимәгән. Ул аbzарлар-дагы тәртип сезлекне үз күзән белән күрергә кирик. Энә шулай, сөтчелек тармагында эшләре ярысы гына бар-ган хужалыкта дунгызычылыкта эшне үзагымына куюларын танырга туры килә. Э бит, сүзебизнән башына әйләнеп кайтсак, бу тармакның иң тиз табыш бирүче икәнлеген таңын бер кат искечә калмак - мәжбүр булабыз. Бүген бит берәүдән дә ярдәм көтәсе юк - үз көнене бары үзен-генә курасе.

Р.ГЫЛЬМЕТДИНОВ.

ИХЛАС КИТАПНЫҢ АВТОРЫ БУЛЫГЫЗ...

Мин бу хатны 1998 елның сентябрендә Нурлат шәһәрендә булып киткәннән соң Қенбатыш Двина буйларыннан язам.

Нурлатка минем беренче тапкыр гына килүем, ләkin соңгысы булмас, ахыры. Анда минем әният туган, аннары белоруска кияүгә чыккан. Шуңа күрә сезнен яклар минем күнелемә дә якын хәзәр.

Вагон тәгәрмәчләре монсу итеп Ва -тан дигән сүзне тукийлар сыман. Э бит ул гажәп кин дә, зур да иде - таркалды. Татарстан белән Белоруссия ерак гасырлардан бирле абылы - сенелле кебек яши белә иделәр. Бүген әният туган якынчы чит илгә өверелүен күрү гажәп авыр мина. Ул мәрхүмә инде. Аның Ватаныннан киткәндә минем күнелгә әни турында жылар, шигырь юллары килде.

Мин Витебск шәһәрендә "XX гасыр әниләре" дигән китап ёстендә эшлим. Бу китап өчен Татарстанда яшәүчеләрдән дә әниләре, әбиләре турында жылы хатлар килсә әйбәт булыр иде. Моның өчен һич тә профессиональ язычы булырга кирик - гадәти хаттагыча иң якын, кадерле кешегез турында йөрөгөзән чыккан сүзләрнән һәммәсен дә сыйдырыгыз гына.

Татарстан жириенә, әниләре! Ана дигән ин әһәмиятле вазифагыз турында безгә үзегез сейләгез. Қуп балалы аналардан, оныклардан хатлар көтәбез.

Әниләр, әбиләр, үзегез сейгән хатын - қызлар турында ихлас күнелдән язылган шигырьләр генә жиберегез. Хатларыгызын проза телендә дә язсагыз була, чөнки ул барыбер ана турында жырга тин.

Хатларны, әниләрегез һәм әбиләрегезнән фотосуратләрен редколлегия китап өчен файдаланачак. XXI йөз әниләре әбиләре һәм әбиләрнәң әниләре яшәшеш белергә тиешләр. Э төрле милләт аналарының тормышы һәр игелекле зат өчен гыйбрәтле вакыйга ул.

Хатларыгызын түбәндәгә адреска жиберегез:

Корнелюку Константину Степановичу, пр. Московский, 74-1, 2 ящик. г. Витебск - 35, 210035, Белорусь.

ПОХАЧЕВМЫ? ДИМӘК, МЕХАНИЗАТОР!

Авылда шулай диләр: Похачев икән, димәк, ул техниканы биш бармагыдай белирәгә, егылышпайткәнчә эшләргә тиеш!

Фамилия турында шундай күзәллау мәрхүм Анатолий дәдәйдән килә. 40 ел "Комбайн" колхозында тракторчы булып эшләп, үзенә үп мактапулар яулаган кеше иде ул. Андый ата янәшсендә үсән малайтарның механизатор һөнәрен сайлавына беркем тажәпләнмәдә. Башта Александр тракторгра утырды, Юрий да техника тиравасен үз итте: бригадирның техника буенча ярдәмчесе булды, хәзәр инде трактор йөртә. Александр Анатольевич 1976 елдан бирле механизатор булып эши, ЮМЗ - бны иярли (рәсемдә). Кыш буе хужалык фермасы карамагында була, төрле нарядлар үти. Яз, жәйге көннәрдә - чәчү, азык әзерләү, чөгендөр алу кебек мөһим эшләр-

нәц берсендә дә катнашмыча калмый. Хәзәр фермага салам таший, юлсызлык - карсызылык чорында да малларны азыктан өзмәй өчен тырыша.

Похачевларның интернациональ гайләсендә өч бала үсә, алар арасында, һичшикsez, тракторны биш бармагыдай белүчесе шулай ук булмый калмас. Гайлә башлыгы да, хатыны Гәлчәчәк тә (ул хаташуучы) моңа һич каршы тәшәргә жыенмыйлар. Э нәрсә, Похачев икән, ул техниканы белирәгә тиеш ләбаса! Ахыр чиктә бу нәтиҗәнә авыл халкы үзе ясады бит!

Занитович (рәсемдә) - байтактан авыл сабантуйларында мәйдан то-тучы кеше. Соңгы ике елда батыр калып, сабантуй тәкәсендә калып да ул яулады. Үсеп киүлүч ике улы - Рияз белән Равил дә хәзәрдән келәмдә көч сынашалар. Риязы район яшь көрәшчеләр бәйгесендә призлы урын да алыш өлгерде инде.

Әлбәттә, кө-

ханизатор ел әйләнәсендә "корыч айгыры"ннан тәшми. Қышбарда, патока ташый, сезонаңда чәчүдә, чөгендөрләрне кагатларга ташуда эшли, әле менә мәктәпкә ягулык ташу белән мәшгүль. Бер эштә дә үзенә тел - теш тидергә урын калдырымый ул. Гайләсендә дә ата сүзе белән исәпләшәләр. Гатиннар төп йортта, әниләре Фәниммә әби белән бергә яшиләр. Үзара хөрмәт өч буынны да тату гаилә итеп берләштерә бит ул: әбинен - үз урыны, килен кеше Рәмзиянен - үз дәрәҗәсе, ата белән уллар да йорт өчен янып яшиләр. Тату Гатиннарның тормышына күпәр сокланы. Э

авыл кешеләре бер берсендә бәяне бик беләп бирәләр инде ул!

С.ХӘЙРУЛЛИНА.
Н.АЗИЗОВ фотолары.

КӨРӘШЧЕ ТОКЫМ

Ә менә Гатиннар авыл тарихына көрәшче токым булып көреп калырлар ахыры. Шамил

рәшче рухлы кеше хезмәттә дә сыйнатага булмый. Гатиннар механизатор булып эшләвендә килсә елга 20 ел тулар. Галәмәт тә егәрле, булдыклы ме-

БАЛАЛАР ИЖАТТА ТӘРБИЯЛӘНӘ

"Росинка" мәктәп-кәчә балалар учреждениесенә оештырылуына ноябрь аенда 25 ел тул.

Мәктәпкәчә яштәгеге балалар учреждениеләр мәдирләрнән чираттагы район киңәшмәсендә "Росинка" бакчасында үткәрүебез алдан ук билгеләнгән максатка хезмәт итте.

Киңәшмәнен тәп темасы нәкыш сәнгатенә багышланган иде. Анда балалар ижатын мәктәпкәчә учреждениеләрне бизәүдә Файдалану, шуның белән һәр баланың үзе тәрбияләнә торган шартларны үзгәртүгә өлеш көртүенә ирешүнә күздә тöttү ул.

Тагын бер әһәмиятле яғы - бу бакчада башкалар өчен гамәли үрнәк булырдай изостудия эшли. Ана 29 ел стажга ия булган педагог, сәләтле ижади шәхес - Анна Михайловна Ибатуллина житәкчелек итә. Бу студиядә балалар сәнгатьнән күп тәрләрендә үзләрнәң көчләрен сыйналып, ижади шәхесләрнәрнән әйрәнәләр. Рәсем ясадан тыш монда декоратив сәнгат, күләмле уенчыклар, кызыл балчыктан әвләп сыйнар ясайды һәм аларны бизәү белән шөгыльләнәләр. Студиядә эшләү, ижад итү өчен кирик барлык эсбапларны тәрбиячеләр колективи үзе ясаган. "Ижади хезмәтнәң күрү тәрбиядә ин мәниме", - дип санылар тәрбиячеләр. Балалар бакчасында оештырылган картиналар галереясы нәкье мена шуши максатка ирешүдә сыйналын бер чара булып тора.

Район күләмнәдәге киңәшмә булган көнне дә коллегалары коллективында үзүнән ташу белән ташытылар. Зурлар тәркемендә үткәрелгән ачык дәрес "Бакчабызга бәздән бүләк" дип аталган иде. Балалар бу дәрестә юбилейга бүләк итеп зур күләмле уенчык ясадылар. Дәрес ахырында аларның үз ижад жимешләренә сокланын һәм шуши бәйрәмгә өлеш көртүләрнән аңлап, чын күнелдән куанулатарын күрдек.

Р.Хәсәншина, район мәгариф бүлгеге методисты.

НОЯБРЬ
1998 ел.

